

Żaba katolicka - Holy Cross Frog

Pustynnica katolicka, żaba katolicka (*Notaden bennettii*) – gatunek australijskiego płaza bezogonowego z rodziny Limnodynastidae, zaliczany wcześniej do żółwinkowatych, a pierwotnie do ropuchowatych. Młode osobniki cechuje charakterystyczne umaszczenie z ciemnym krzyżem na jaskrawożółtym tle na grzbietowej stronie tułowia.

Płaz zamieszkuje bardzo suche siedliska. Większą część swego życia spędza zagrzebany w ziemi, do czego rozwinął liczne przystosowania. Na powierzchnię wychodzi po obfitych deszczach, po których też następuje rozród zwierzęcia. Kijanki dojrzewają szybko. Z uwagi na szeroki zakres występowania w Nowej Południowej Walii i Queenslandzie oraz nieznaną, ale niemałą liczebność populacji nie grozi mu wyginięcie, a IUCN przyznaje mu status LC ("najmniejszej troski").

Z uwagi na dużą ciemną plamę w kształcie krzyża widniejącą na grzbiecie zwierzęcia w Nowej Południowej Walii nadano temu płazu nazwę "żaby katolickiej". Przyjęła się ona w nazewnictwie naukowym. W języku angielskim funkcjonują nazwy zwyczajowe „Crucifix Frog” i „Holy Cross Frog”.

Dorosły płaz jest koloru się zielonkawego, ziemistego, czoło ma zielonkawe. Przez środek grzbietu biegnie wstęga barwy brązowej, szeroka, z czarnym marmurkowaniem, która rozdwaja się na przedzie. Za ramionami oddaje ona na grzbiecie parzystą poprzeczną belkę. Brzuch jest bardziej nieco bielszy od grzbietu. Łapy są czarniawe, pokrywa je kilka niewielkich białych cętek. Białe plamki występują również na gardle zwierzęcia. Młode osobniki wyróżniają się charakterystycznym ubarwieniem. Na intensywnie żółtym tle widnieje u nich wzór w kształcie krzyża w barwach czarnej i czerwonej. Skóra sprawia wrażenie guzkowatej. Pokrywają ją grube, gruczołowe, płaskie brodawki.

Gatunek został opisany przez Günthera w 1873 na podstawie osobników znad rzeki Castlereagh. Stwierdzono je także nieopodal Fort Bourke, o czym świadczą słowa Kreffta cytowane przez Günthera w pracy opisującej nowy gatunek. Badacz stworzył dlań epitet gatunkowy *bennettii*, chcąc uhonorować doktora G. Bennetta, dla którego wyraził w swojej publikacji wdzięczność za liczne przekazane osobniki. Płaza umieszczono już wtedy w rodzaju *Notaden*, utworzonym wraz z opisem gatunku. Z czasem dodano do niego również kilka innych gatunków: *Notaden melanoscaphus* Hosmer, 1962, *Notaden nichollsi* Parker, 1940 oraz *Notaden weigeli* Shea & Johnston, 1988.

Kiedyś gatunek zaliczano za jego autorem oraz Boulengerem (1882) do rodziny ropuchowatych, którą w 1940 podzielił Parker, wyróżniając też Leptodactylidae. *Notaden*, nie zmieniając rodziny, został włączony do podrodziny Cycloranae. Zaliczono tam również *Adelotus*, *Cyclorana*, *Heleioporus*, *Lechriodus*, *Limnodynastes*, *Mixophyes* i *Philoria*. Drugą podrodzinę stanowiły *Myobatrachinae*. Później gatunek włączano do *Myobatrachidae*, czyli żółwinkowatych. Obecnie gatunek zaliczany jest do rodziny Limnodynastidae, stworzonej w 1967 przez Lyncha. Niekiedy jednak również obecnie systematykę przedstawia się inaczej. Zamiast Limnodynastidae podaje się podrodzinę Limnodynastinae, którą umieszcza się w rodzinie żółwinkowatych.

*

Więcej tutaj.

*

+ cudny filmik:

<http://www.youtube.com/watch?v=cbZzQUoDbeI>